

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Belicey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Elfizetési árak:
Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:
Belicey-utca 11. szám (saját ház), hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
Kiadó s laptulajdonos SÁMUEL ADOLF.

A tanítók és az iskolák helyzetéről.

(L.) Gyenge állam vagyunk mi Magyarországon. Elszigetelten, egyedül állunk nagy Európa közepében rokon nemzetek és támogatók nélkül. Pártolónk nincs, de annál több, számossabbak ami ellenségeink. S ezek is félkörben veszedelmes ár alakjában vesznek körül s minden percben elrombolással fenyegetik legszen-
tebb s legféltettebb kincsünket: az egységes magyar hazát és drága nyelvünket.

Ezek azonban még korántsem a legveszedelmesebbek. A magyar fajnak méltó büszkesége, hogy hazáját mindig és mindenkor, megtudta védeni a küllelenséggel szemben. Ezekről tehát ne féltsük most sem. Sokkal hatalmasabb és kártékonyabb ellenségünk is van, a nemzeti-ségek állambontó undok aknamunkája. Ezértől kell védekeznünk először és legjobban.

A belső ellenség veszedelmesebb a legirigyebb szomszéd országoknál is. A belső ellenség megakasztja az állam harmonikus erejét s szétforgácsolja egységét tehetetlen, kis apró darabokra. S amely országban a belső ellenség elhatalmaskodik, az tehetetlenné válik előbb-utóbb a tönk szélére jut. A veszély és annak lehetősége meg van nálunk is, már rég jelentkezett, tennünk kell tehát ellene a legradikálisabb módon. De nem tehetünk ellene eléggé, ha nincs bennünk az összetartó érzés, ha hiányzik belőlünk az az érzélem, melyet az iskolában

nyerünk, s amelyet a nemzet napszámosai vének a gyermek szívébe kiirthatatlan betűkkel.

A tanítókra vár tehát s így az iskola feladata az új, egységes társadalmat megteremtene. A jövő generáció feladata lesz tehát tösgyökeresen kiirtani azt, amihez nekünk a legkíméletlenebb módon kell kezdenünk.

De hogy teheti ezt a tanító és az iskola, mikor a tanítók fizetésének rendszere a lehető legrosszabb, szinte ijsztően csekély s az iskolák állapota kevés kivétellel a leghanyagoltabb?

Sürgetni kell tehát legelőször is az összes iskolák államasítását. Az ország iskoláinak állapota a nép műveltségének fokmérője s ezt javítani a legfontosabb teendő. Meg kell szüntetni vagy legalább is szigorú ellenőrzést kell gyakorolni a nemzeti iskolák felett. Nemzeti iskolában csak az taníthason, akinek magyar és magyar érzésről, és sikeres magyar tanításról biztos adataink vannak. De a legfontosabb és legsürgősebb teendő az iskolák államosítása.

A tanítókat pedig az állam fizesse, akár felekezeti, akár nemzeti iskolák az. Vagy ha az nehezen vihető keresztül, szabja meg az állam kötelezőleg a tanítók fizetésének minimumát, de ez jóval nagyobb legyen mint a mostani.

Oly nagy fontosságu és nagy felelősséggel járó munkáért, melyet a mi tanítóink végeznek, szinte szégyenletes az a fizetés, amelyet kapnak. Más országok már rég belátják a tanítók

magasztos feladatával járó díjazatlan munkát és iparkodtak is segíteni rajta. Nálunk pedig a leglelküismeretesebb tanító sem lehet teljes odaadással feladatának, mert gátolják ebben az anyagi gondok. Ezen segíteni kell, a szükség égető.

Ily módon rendezett viszonyok mellett aztán a tanítók nálunk is nyerhetnek csatát, dicsőbbhet a franciában nyert ütközetnél, tönkretennék a nemzetiségek állambontó, ádáz seregét.

Telepítvényes gazdasági munkások.

Ha még oly rendkívül magas napszámot ad is Magyarország a dolgozó osztálynak, mégis csekély marad az átlagos évi bér és csekély lesz az inger a dolgozó népesség szaporítására mindaddig, míg minden évszakban nem képes elegendő foglalkozást adni a gazdasági munkásnak, mindaddig, míg a rövid, de kővér évszak keresményén kell élnie az élesztendő hosszú, sovány szakaszában. A magyar mezőgazdaság e szerint huzamosabban kénytelen a munkáshiánnyal küzdeni, mint más országé, mely termelésében több oldalú s az évi munkát egyenletesebben osztja be, vagy mely a pusztai mezőgazdaság mellett házi ipart is folytat s ezzel tölti ki mezőgazdasági munkától szabad idejét.

Legűdvösebb volna a magyar mezőgazdaságra nézve olyan független napszámos osztály, melynél be lehetne kopogtatnia, valahányszor idegen segélyre szorul s mely nem verné költségbe, mikor a gazdaságban a munka szünetel. De miként élhetne meg másfelől a napszámos osztály? Iparos munka, melyből a mezőgaz-

TÁRCZA.

Ugy elszakadtam.

Ugy elszakadtam már hazulról!
Eszembe is csuk néha jut,
Hogy volt egy idő elegendő:
Naphosszat jártam a falut,
Jártam erdőknél és mezőkön
S álmodtam bűvös álmokat
Egy duzzogó barna kis lányról,
Akit szeretni nem szabad.

A furcsa, bánatos időnek
Már mindörökké vége van!
A kis lányok nem érdekelnék:
Őszülni kezd már a hajam.
Perzselő, forró nyárban élek,
Szerelmem nincs, csak szenvedély,
Eget, eszmét — az ősz közel már
És a szívem már nem remél.

S ha hébe — hóba megszáll mégis
Egy-egy emlék, egy hangulat,
Héjj úgy szeretnék sirni újra
Egy duzzogó kis lány miatt?

Ó mért, hogy enyém nem lehetél
Első szerelmem? Ó be kár!
Ha te az enyém lettél volna
Örökké tartana a nyár!

Lantos Adorján.

Az aranybogár.

Az öreg Vámos tanár már az iskolai év közepén megkezdte a panaszkodást.

— Édes direktor úr, igazán nem bírom ki. Ezek az akasztaniyalók tönkretesznek!

— No, no még egy kis türelem, kedves tanár ur, hiszen nemsokára itt a vakáció, aztán pihenhet.

— De a tudóm, a tudóm. . . siránkozott az öreg Vámos és panaszosan kezdett köhécselni.

Ez a köhécselés nem volt őszinte. Valaminthogy pusztai ravaszkodás volt a folytonos siránkozás is. Igazság szerint kutya baja sem volt az öregnek.

Az intézetben azonban senki sem tudott erről. Hitték az öreg panaszaiban, a sokszor fölhánytorgatott betegségében s az igazgató valósággal statáriális eljárást indított az öreg Vámos növendékei ellen.

— Hogy lehet egy ilyen öreg embert agyonboszszantani! Nem szégyenlik magukat? Hiszen önök már nagy diákok.

Vámos Nikodém tanár, aki a hatodik osztályt tanította a természetrajzra, különben nevezetes, híres

ember volt. A tudományos világban nagy népszerűségnek örvendett, a nevét külföldön is ismerték.

Az öreg tanár egyike volt a legkiválóbb bogarászoknak. Szakkönyveket írt a rovarokról. Általában, csodálatos éleslátással és biztossággal rajzolta meg a rovarvilág társadalmi életét és nagy feltűnést keltő könyvei révén levelező tagja volt az akadémiának is.

Még ki sem tavaszodott teljesen s Vámos tanárnak már is szűk volt a négy iskola fala. Minden vágya a hegyekhez, erdőkhez kötötte, ahol lepkehallókkal, spirtusos üvegekkel fölfegyverkezve naphosszat böngészte a rovarokat. A bogarászó szenvedélye nem hagyta nyugton.

Apró ravaszkodások, színlelt betegeskedések árán aztán sikerült végre az öreg Vámos tanárnak még a tavasz elején szabadságot kapnia az intézet igazgatójától.

Valahol a székely hegyek közt, a romániai határon kiokmált magának egy kis fűrdőt. Fenyves vidék terült el ott s Vámos tanár váltig hangoztatta, hogy beteg tüdejére a fenyves levegő igen jó hatással lesz.

Az igazság a dologban pedig az volt, hogy Vámos tanárnak valamelyik tisztelője a vidékről valami különös rovart küldött be s a tudós bogarász az már elég volt arra, hogy minden vágya e vidékre hajtja.

II.

A szilváspataki fűrdő még teljesen üres volt, a mikor Vámos Nikodém a lepkehálóival és spirtusos

dasági szűnő alatt fenttarthatná magát, nincs; a dolgoztalan időközben tehát vagy parlagol kénytelen a munkás heverni s ez esetben a dolgoztató gazda a munkaidőt oly busásan megfizetni, hogy a napszámos az év többi szakában is megélhessen belőle, mikor aztán a mezőgazda megint nem lát abból hasznot, hogy a munkást csak koronként foglalkoztatja; vagy a munkás kénytelen mellesleg foglalkozást keresni, mi nagyban csak valamely kisebb gazdaság folytatásában lehetséges, már azután akár a napszámosé e kisebb gazdaság, akár haszonbér fejében fentartja magának az első szót a bérlő munkára megfogadásánál. De akár tulajdonos, akár bérlő a munkás, világos, hogy ilyen napszámos a mezőgazdának csak félig lehet napszámosa, mert épen mikor leginkább szorul segítségére, annyi a dolga saját gazdaságában is, hogy alig győzi, az ő termése is csak akkor érvén sarló alá, mikor a nagyobb birtokosé.

A mezőgazdának azonban nagy oka van megelégedni, ha csak ilyen fél-napszámosokat is kap, mert pénzen, ha még oly bőkezűen osztogatná, sem könnyen talál elegendő munkást. Minthogy továbbá a napszámosok, kiknek valamicskájuk van, jobbadán felvakban, tehát a külön-külön fekvő javadalmaktól gyakran jó távol tanyáznak, a nagy birtokosság kénytelen volt arra törekedni, hogy saját jóságán egy-egy darabot kihasogatva, napszámos családokat telepítsen meg évek egész sorára.

Efféle munkások még nem igen számosak hazánkban, de a nagy helységek távol eső és földjeikből nélkülözni is képes uradalmaknak igen üdvös ez intézkedés, nem mintha tán így jutányosabb volna, hanem így biztosabb a munka. De még a terhek egy részét is leveszik a telepítvényesek, az uraság válláról, a baromban és gazdasági eszközökben megkívántatott lelettárról gondoskodván, mi tökével nem igen bíró uradalomban tekintetbe volna veendő, ha másfelől a telepítvényes lakók építése tetemes beruházásokkal nem járna.

HIREK.

— **Vármegyei közgyűlés.** Békésvármegye törvényhatósági bizottsága t. hó 27-én (csütörtök) d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen 67 pontból álló tárgysorozat fog tárgyalatni. Mint a szarvasi járást érdekelt pontokat kiemeljük: 1. Szarvas község közigazgatásáról szóló szabályrendelete. 2. Kondoros község határozata a községi pénztárnok fizetésének felemelése tárgyában. 3. Békésszentandrási község közigazgatási és marhavágási szabályrendelete. 4. Békésszentandrási község 1800 koronás ideiglenes kölcsöne. 5. Révész Sándor selebbezése Öcsöd község képviselőtestületének május 10-én hozott határozatai ellen. 6. Békésszentandrási község képviselőtestületének határozata a Major Simon és társai által a Fabrici Soma-fele sikkasztásból kifolyólag a község ellen indított perből kifolyó követelések és járulékaiknak megtérítése tárgyában. 7. Doboz, Szarvas és Öcsöd községekben behajthatatlanná vált katonabeszállásolási pótdió törlése. 8. Szarvas község képviselőtestületének határozata a lo-vaglóteri és Deák malmai beltelekek eladása tárgyában.

üvegeivel odaérkezett. A kis határszéli fürdő különben sem örvendett valami nagy látogatottságnak. Késő júliusban ha volt némi fürdői élet ott, akkor is nagyobb részt romániai bajorok rándultak át egy-két hétre fenyves kurára. Magyar ember, ha csak turista nem volt, ritkán tette be oda a lábát.

Vámos tanár ur meglehetősen feltűnést keltett hát Szilváspatakon. A feltűnéshöz sokban hozzájárult Vámos tanár ur furcsa arzenéja: a zöld lepkehálók, spiritusos üvegek és az egyéb ugynevezett rovar-tani eszközök.

És két nap alatt a tudós bogarász már nyakig benne volt a bogarászásban.

III.

Vámos Nikodém tanár egy napon a szilváspataki fenyves erdőben egy bozót tövén két aranybogarat pillantott meg. A két aranybogár különös fényben csillogott és Vámos tanár ur hirtelen hóna alá csapta a zöld lepkehálót, óvatosan közeledett a bozódhoz.

— Hopp!

Vámos tanár ur rátette kezét a két aranybogárra. A tudós bogarász majd összeesett a meglepetéstől, amikor a két aranybogár helyett egy hamvas, piros leányarc bukkan hirtelen elébe. A két aranybogár, a lány két csillogó, lázas szeme mintha kacagott volna és Vámos tanár ur kiejtette hóna alól a zöld lepkehálót.

— **Tanulmányut.** Grimm Mór Szarvas város bírja, dr. Fuchs Ignác orvos és dr. Szemző Gyula ügyvéd európai körutra indultak. Meglátogatják Dresdát, Münchent, Berlint s Németország több más nevezetes helyét, továbbá Bécsét, Prágát, Schveiczt és Tirol vidékeit és észak Olaszország nevezetesebb helyeit.

— **Az adófizetések és az exlex.** Nem érdektelen dolog tudni, hogy a május elseje óta bekövetkezett törvényen kívüli állapotban mily arányban folytak be a fizetések az adópénztárba, a mult esztendői fizetésekhez képest. Nem lévén adózási kényszer, természetes, hogy ez évben az adóbefizetések városunkban is kevesebb összeget tüntetnek fel a mult esztendőinél. Ennek dacára a különbözeti összeg aránylag nagyon csekély. Magyarán az ezen körülménynek abban találhatjuk, hogy csupán az intelligensabb elem él törvényadta jogával, a parasztság azonban egyáltalán nem vesz tudomást az exlex állapotról. A május elsejétől augusztus 15-ig terjedő adóbefizetésekről 1903. évvel párhuzamban a következő statisztikát adjuk:

A községi adópénztárban:

Hó	1902.		1903.		Kevesebb az 1903. évben	
	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
Május	77387	47	66163	82	11223	65
Junius	10246	71	8183	49	2093	22
Julius	14211	63	9698	32	4513	31
Aug. 1-15.	67023	61	50586	50	16437	11
Összesen	168869	42	134602	13	34267	29

Az adóhivatásban az exlex alatt befizettek összesen 62980 kor. 60 fillért, mi a mult évi 69295 kor. 24 fill.-hez képest csupán 5314 kor. 64 fill. különbözeti összeget eredményez.

— **Az iparosok önképző egylete** a f. hó 20-án Gyulán megtartott iparkiallításán 4 taggal volt képviselve. A kiállítás rendkívül sikerült s a megbízottak nem tudnak eléggé csodálkozni azon, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetben annyian akadnak, kik szebbnél szebb iparcikkeket állítottak ki. A kiküldötték fogadtatása is meglepően ügyesen elrendezett s kedves volt. Az érkezőket maga dr. Lukács György főispán fogadta, ki titkárságával s a megye notabilitásival a pályaudvaron várta a vendégeket. Ugy halljuk, hogy a kiküldöttek valamelyike a kiállítás szerzett tapasztalatokból felkutatást fog tartani, melynek belépődíjából összegyűlt összeget a kör pénztára javára illetve a kiállítás okozta költségek fedezésére fordítják.

— **Értesítés.** A helybeli polgári leányiskolában az 1903-1904 tanévre szóló beiratások f. é. szeptember hó 1 és 2 napján, a délelőtti órákban lesznek megtartva. Mivel a nm. vall. és közcik. minister ur iskolákat állami kezelésbe csak is az 1903 évi állami költségvetésnek törvényeire való emelkedésekor veszi át,

az iskola fentartóságát oly intézkedések megtételére hívta fel, hogy az iskola működése egyelőre az eddigi módon a jövő tanév kezdetével biztosítva legyen: így a növendékek felvétele egy az elemi- valamint a polgári osztályokban, az eddigi módon, eddigi tandij és fizetési feltételek mellett történik úgy azonban, hogy az eddigi alapon befizetett tandij csak is az iskolának az állami kezelésbe való átvételéig számíttatik s az esetleges többlet, a tanügyi kormány átlag megállapított tandij törlesztésére lesz fordítva, esetleg visszafizetetik. Az igazg.

— **Büntügyi vizsgálat.** Ismeretes a szarvasi publicum előtt az az affaire, mely nemrégiben Krausz Sándor egyik helybeli divatárú kereskedés üzl. tveze-tője és Scheiner Bernát szarvasi lisztkereskedő között, néhány pisztolylövéssel az utcán intéződött el. Az ügyesség indítványára a gyulai kir. törvényszék szándékos emberölés bűntette miatt helyezett vád alá Krauszt, kinek ügyében hétfőn reggel dr. Nyisztor Adorján törvényszéki bíró a község házán s ezután a lövések színhelyén vizsgálatot tart.

— **Beiratások.** A szarvasi főgymnásiumban az új tanévre szóló beiratások szept. 1. 2. és 3-napján történnek. Az előadások szept. 4-én veszik kezdetüket. A beiratások napjain és pedig 1-én az I-IV osztálybeliek, az V-VIII. osztálybeliek 2. és 3-án tesznek javító és felvételi vizsgálatokat.

— **Halálozás.** Meghalt egy nyomdász. Megölte az ölmopor. Már (!) 28 évet élt, mikor elszőlította szeretetei közül a halál. Olyan mindennapi eset, csak hogy azoknak, kik őt eztán nélkülözni lesznek kénytelenek, mintha a szívüket fucsárná össze az előre tudott csapás. Pollák Józsefnek halálát jelentik a szarvasi nyomdászok. Tizenkét esztendőig állott a nyomdászág szolgálatában, ebből két évet külföldön töltött s mellében az enyészett csirájával tért onnan haza. Elhunytakor a következő gyászjelentést adták ki: Mely fájdalommal jelentik a szarvasi nyomdászok a jó barátának és felejtethetetlen szaktársnak Pollák József úrnak életének 28-ik évében, hosszas szenvedés után t. hó 15-én d. u. 1/22 órakor bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 17-én d. e. 9 órakor fognak a szarvasi izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Szarvas 1903. augusztus 15-én. Az örök világosság földi mártírja vagy, a menny örök világossága fényeskedjék neked!

— **Vívó tanfolyam.** Vizi Károly jónévű pesti vívómester szept. 1-től kezdődő 5 hetes vívó cursust nyit, melyen naponta a tanítványok által közösen megállapítandó időben — két óra hosszat fog tanítani. A tandij 20 vagy több tanítvány jelentkezése esetén 40 korona, ha pedig 20 nál kevesebben jelentkeznek 60 korona. Jelentkezéseket ifj. Salac Ferenc szolgabíró és Dr. Belopotocki György fogadnak el, ugy szintén a még pár napig városunkban időző vívómester.

— **Szolgálatból elbocsájtott rendőrök.** Szarvas község előjárósága legutóbb tartott tanácsülésén két rendőrt bocsájtott el a szolgálatból. Az előjáróság intézkedésének cka az volt, hogy az egyik elbocsájtott rendőrt a szolgálati idő alatt ittás állapotban találták, a másik pedig erkölcstelen magaviseletével szolgáltattott erre okot. Elismerésre méltó az előjáróságnak ez a szigor, melylyel a kötelességükről, megfélekezett rendőröket sujtotta.

— Ki vagy? — kérdezte megriadvá.
— Rákinak hinak! — felelt a lány és kezébe vette a lepkehálót.

Kis, fehéringujjas parasztlány volt. Vámos Nikodém professor ember volt, tehát egzaminálói kezdte a leányt;

Hát hogy kerülsz ide?

— Én mindg itt vagyok. Itt élek az apámnál.

— S az apád?

— Borvizes székely. Most Borszéken van és egy hét múlva utnak indulunk. Megyünk vizet árulni.

Vámos tanár urnak az elég volt. Vette a hálót, és tovább ment. A leány azonban utána szólt:

— Bácsi adja nekem azt a hálót. Hadd fogjak pillangót vele!

Vámos Nikodém kelleetlenül fordította el a fejét. Jó ember volt, nehezen tudott megtagadni valamit. Zavartan mondta:

— Nem adom, ha pillangót akarsz fogni, hát fogjunk együtt!

IV.

Egy héten át a tudós bogarász együtt bogarászott a kis parasztlánnyal. Ha szenvedélyes bogarász Vámos tanár ur, a lány még szenvedélyesebbnek bizonyult. Egészen összebarátkoztak.

— Ráki te, — kérdezte néha Vámos tanár ur, — hát hogy híjják ezt a bogarat?

— És a leány mindig meg tudta nevezni. Ott élt születésétől fogva a hegyek között és mindent ismert. Egy — egy rovarnak talán maga adott nevet, de ezek a nevek mindig érdekesek, eredetiek voltak.

— Talentum ez a lány! — állapította meg magában Vámos tanár ur.

Egy hét múlva azonban Borszékről megérkezett a borvizes székely. Vámos tanár ur meghökkent. Elmegy a lány s ő társ nélkül marad. Szólt a lányának:

— Te Ráki, eljönneél velem;

— Hova?

— Egy nagy városba. A házamban van egy szoba, üvegszekrények alatt sok-sok millió bogár van ott. Eljönneél?

— Megyek.

— Helyes. Szólak az apámnak.

A borvizes székely bement az alkuba. A tudós tanár ur elviszi cselédnek a lányát, hiszen ugy is annak szánta. Kap érte cifra ruhákat, uri ellátást, ő az apa pedig nehéz forintokat. És Vámos tanár ur boldogan mondta Rákinak:

— Aranybogár! Együtt megyünk. Te leszel a famulusom.

Futásfalvi József.

Tanítóválasztás. A szarvasi fröm. katb. egyház iskoláiban kántor-tanítóak Privler Pál választván meg, az általa eddig betöltött tanítói állást Kálló Gyula foglalta el, ennek helyébe pedig a napokban megejtett választás alkalmával Némethy Kálmán féltonyvi (Moson-m.) kitűnő képzettségű tanító lett megválasztva.

Nagyobb gazdák már rég érdeklődnek, hol láthatnának nagyobb benzinkomobilt üzemből. Jó alkalom most megtekinteni nagyságos visontai Kovács László uraál Vámosgyörkön egy üzemből lévő 20 ló-erős drezdai benzinkomobilt, amely egy legnagyobb-fajta cséplőt hajt.

Érkező huszárok. Mult heti számunkban jeleztük, hogy a budapesti 16-és 20. huszárezred 52 legénye egy főtiszttel ma városunkba érkezik. Az elszállásolást rendezők már tegnap délután megjöttek s az előjárásigot megkapták azon lakosok névjegyzékét kikhez a huszárok két napi itten való tartózkodásuk alatt elszállásolva lesznek.

A fészkeszedés áldozata. Marsall János 11 esztendő iskolásfiú 3 társával együtt hetfőn délelőtt fészket szedni indult. Gróf Bolza Pál majorjában a fiú felmászott egy 10 méter magas nyárfára. Midőn már majdnem a fa legtetéjére ért, egy galy letörtött alatta s ő oly szerencsétlenül zuhant le a földre, hogy mindkét lába eltört és hátgerince is súlyosan megsérült. Atyja lakásán ápolják, felgyógyulásához azonban kevés a remény.

A Singer Co. varrógép részvény társaság Szolnokról (Baros u. 20.) e hó 29-étől kezdve műhímez kiállítását és tanfolyamot rendez városunkban a közregi ipar iskola rajz termében. Ugy a kiállítás megtekintése, mint a tanfolyamban való részvétel ingyenes.

Lesuhant az állványról. Róth Dezső mázoló segéd f. hó 15-én az „Árpád” szálloda épületén javítási munkálatot végzett, a mikor állás-deszkája eltört és ő 8 méter magasból az asphalt járdára zuhant. Az esés következtében jobb lábán oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy gyógykezelés végett a kórházba kellett szállítani.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémián a beiratások szeptember hó 1-15-ig tartanak; 8-15-ig folyamodás útján a tanári kar, október 14-ig nyomos okból a jogakadémia igazgatótanácsa adhat az utólagos felvételre engedélyt. Beiratási díj 20-, felvételi tandíj 30-, társas-egyleti díj 10 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1-5-ig tartanak. Alapvizsgálati díj 24 korona. Táptáptéti díj havonként 15 korona.

Öngyilkosság Demeter András 61 éves aggastyán augusztus 18-án lakásán felakasztotta magát. Hozzá tartozói tettének okául gyógyíthatatlan betegségét mondják.

Felölös a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó

NYILTTÉR.

A „Szarvasi Hírlap” 31. és 33. számaiban közölt és ellenem irányuló hazug rágalmakkal szemben van szerencsém adni Nagy Sándor postatisztának levelét: Budapest, 1903. augusztus 21.

Tekintetes

Sámuel Adolf urnak

Szarvas.

Vonatkozva folyó hó 19-én kelt levelére, és a beküldött „Szarvasi Hírlap” két példányának közleményére sietek kívánságának, a való tényállást illetőleg, eleget tenni.

Mint a körülményekre határozottan emlékszem, feledhetetlen nóm halottas ágyától jöve az utcán Farkas kereskedő boltja előtt találkoztam önnel, és arra a kérdésére, hogy mint vagyok, közöltem lesújtó gyász-eseimet. Elfogultságomban később jutott eszembe néhány percczel, hogy önhez is el kell mennem, és hogy ezt az utamat megkíméljem, hangosan ön után szóltam és visszakértem avval, hogy legyen szives inasával hozzám gyászjelentő lap példányokat küldeni, és a kiválasztottból 150 drbot még ma elkészíttetni, a mely kérelmemnek ön pontosan és megelégedésemre tett eleget. Együttal kénytelen vagyok kijelenteni azt is, hogy önnel ezelőtt nem találkoztam és ön nekem a „Szarvasi Hírlap” által közölt módon soha semmiféle ajánlatot nem tett, mert az ilyen módon eszközölködő fizetlekre, jó érzésemnél fogva kapható nem vagyok. Így tehát a „Szarvasi Hírlap”-nak két példányában az erre vonatkozó közlemények teljesen valótlanak.

Fogadja az önt ért kellemetlen incidens miatt őszinte sajnálatomat, melylyel vagyok tisztelője

Nagy Sándor s. k.
m. kir. posta-távírdatiszt.

Tudvalevőleg a Sz. H. éppen Nagy Sándor urat említi, mint a kívül szemben azt a gyászlap-üzérkedési

históriát elkövettem volna. És imel! Épen Nagy Sándor volt szíves a fenti nyilatkozatot rendelkezésemre bocsátani, mely mindennél jobban bizonyítja, hogy engem a Sz. H. kereskedői becsületében és tisztességében a legesekélyebb ok nélkül, de annál több, vakmerően impertinens, hazug állításokkal támadott meg. Ezek után fölösleges e helyütt többet szólnom. De fel kell említenem, hogy a gyulai kir. törvényszék előtt a „Szarvasi Hírlap”-ban megjelent ezen két közlemény ellen a sajtóper folyamatba teszem.

Tisztelettel

Sámuel Adolf,
könyvnyomdatulajdonos.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen flunk, illetőleg testvérünk, Józsefnek elhalálozása alkalmával részvétükkel fájdalmaikat enyhíteni óhajtották, fogadják hálás köszönetünket.

Szarvas, 1903. aug. hó 23.

Pollák Albert
és családja.

Üzlet megnyitás.

Alólirott tisztelettel értesitem Szarvas városa és vidéke igen t. közönségét, miszerint Szarvason (az Elefánt-féle házban) f. évi szept. 1-től kezdve

üri-szabóüzletet

nyitok.

Amidőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom, nem hagyhatom említés nélkül, hogy e téren szerzett tapasztalataim s jártasságom azt engedik reménylenem, hogy vevőim pártfogását mindenkor kiérdemlem.

Arra fogok törekedni, hogy hogy gyors és pontos, jó munkával nagyrabecsült megrendelőim megelégedését megnyerjem. — Ajánlom a legfinomabb öltönyök, felöltők stb. szakmámba vágó dolgok elkészítésére, melyeket mindig a divatnak megfelelően vagy a kívánathoz képest készítek el.

Az igen t. közönség pártfogását újból kérve maradok

kitűnő tisztelettel

Kiss István,

üri-szabó.

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak akik meghűlés vagy túlterhelés ugyszintén nehezen emészthető, vagy meleg, vagy hideg ételek, vagy rendetlen életmód által gyomorhajt, ugyanint

Gyomor-kaarus, gyomor-görcs,

gyomorfájdalom, nehéz emészthetőség, vagy elnyelésodásban szenvednek, ezen háziaszer ajánlatik melynek kitűnő hatásán kipróbálva lett. Ezen biztos szor az

Ullrich Hube-féle gyógyfü-bor.

Ezen gyógyfü-bor kitűnő gyógyhatású füvekből és tiszta borból lett készítve, feléleszti az emésztő szorveket, az embernél elősegíti az emésztést és kitűnő hatással van a vérképződésre.

Idejekorán való használatnál a gyomorhajt már csirájában el lett fojtva. Azért igyekezzünk kellő időben használni a venai. Symptomák, mint: fejfájás, hűgés, gyomorgörcs, felluvadás és hányás, mely idült gyomorhajtál sűrűbben előfordul, elmúlik néhány szori ivás után.

Székrekedés és ennek következtében előforduló szivdobogás és álmatlanság, mál- és veschej gyorsan javul. Gyógyfübort kitűnő hatással van az emésztésre, könnyű székletet idéz elő, eltávolít kártékony agyagot a gyomor és belekből.

Asztali, sápadt kinézés, vérszegénység, elgyengülés rendszeren rossz emésztés következményei rossz vérképződés és májbaj következtében. Elvágóhiány, ideges lehangoltság, ugyszintén ismétlődő fejfájás és álmatlan éjszakák sok embert vittek a sírba. Gyógyfübort az elgyengült életerőt feléleszti és álmatlan éjszakák sok embert vittek a sírba. Gyógyfübort az elgyengült életerőt feléleszti és álmatlan éjszakák sok embert vittek a sírba. Gyógyfübort az elgyengült életerőt feléleszti és álmatlan éjszakák sok embert vittek a sírba.

Gyógyfübort kapható üvegekben 3 és 4 koronáért következő gyógyszertárakba: Szarvas, Gyula, Kétegyháza, Békés, Székelyvár, Kisjenő, Vadász, Farkad, Bőtegyán, Doboz, Békés, Mezöherény, Békéscsaba, Újkirgyós, Apáca, Megyesbodzás, Kunágota, Révermes, Nácsa, Zsenimárton, Simánd, Zaránd, Borosjenő, Csermő, Apáti, Nagyszalonta, Marciháza, Zsadány, Okány, Vésztő, Szeghalom, Körösladány, Köröstarcsa, Gyoma, Endrőd, Kondoros, Nagyszénás, Csorvás, Tótkomlós, Mezőkovácskő, Baitonya, Pusztaszentmária, Kulcs-Újszentanna, K-Oszenatanna, Pankota, Bokszeg, Tenke, Komádi, Csökmő, Dévaványa, Orosháza, Árad Nagyvárad. Ugy Magyarország minden kisebb helyiségeibe és nagyobb városába.

Ugyszintén eredeti árak betárlása mellett a szarvasi gyógyszertárak (Nágrinyi Zoltán) 3 vagy több üveg gyógyfübort Ausztria és Magyarország bármely községbe küldenek.

Utánzatokra figyelemmel legyünk!

Tessék kérni Ullrich Huber-féle gyógyfübort.

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

a legjobb dietikus háziaszer emésztési zavarok, gyengeség, rosszlet, gyomorgörcs, felluvadások stb. ellen, köhögéscsillapító, görcs megszüntető, tisztító. 12 kis vagy 6 dupla üveg ládával együtt bérmentve 4 kor.

Apothéke zum Schutzengel des

A. Thierry, in Pregrada,

bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Csak valódi itt láthaó apácza,,

védjegygyel.

Ajánlatos ezen szert utazásnál magával vinni. Központi raktár Budapesten:

Török Jozsef

gyógyszerésznél, Király-utca 12. és

Dr. Egger Leo és Egger J.

gyógyszerészeknél, Váci-körut 17.

Zágrábban: Schittebach gyógyszerésznél és

Bécsben: Apotheker C. Brady.

MIÉRT SZENVED ÖN?

holott önnek minden, habár még oly idült és bármily keletkező sebeinek sikeres gyógyítása biztos kilátásba van helyezve és majdnem minden fájdalmas és veszélyes operáció kikerülheti a Thierry A. gyógyszerész Örangyalgyógyszertár

valódi CENTIFOLIA-kenőcsre

ugynevezett Csodabalsam

használatát által.

Ezzel a kenőccsel egy 14 éves és gyógyíthatatlannak tartott csontszűt teljesen meggyógyított, újabban még egy 22 éves régi, súlyos rákszerű betegség is.

A valódi centifolia-kenőcs alkalmazva lesz gyermekágyas nők fájós mellénél, mellkeményedésnél, orbáncznál, mindenféle idült bajok, kifakadt lábak- és csontoknál, sebeknél, sósfolyságnál, dagadt lábak-, sőt csonttráknál is; kardvágás-, szúrás- és lösebeknél, vágott és zuzott sebeknél; mindenféle idegen testek kihuzására, mint üveg- és faszilánkok, homok, sörét, tövis stb., minden genyedésnél, daganatnál, karbunkulusoknál, újképződéseknél, sőt ráknál is; ujgiliszták- vagy gáncsoknál, körömgüvülés-, hólyag- és sebes lábaknál; mindennemű égési sebeknél, megfagyott tagoknál, a betegek fekvéstől keletkezett sebei-nél, nyakdaganat-, vérfekély-, fül-folyás- és gyermekek sebei-nél stb. stb. Kevesebb mint két szelence nem küldetik szét. 2 tégely ára bérmentve K. 3-50 az összeg előzetes beküldésével, mely levélbéllyekben is beküldhető. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Öve-tek mindenkit hatástalan hamisítványok vételétől s kérem pontosan ügyelni, hogy minden tégelybe a fenti védjegy és a cégnek „Thierry A. Örangyal-gyógyszertára Pregrada” beégetve kell lennie. Minden tégelynek egy használati utasításba ezen védjegygyel kell ellátva lennie. — Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm hamisítói és utánzóit a védjegy-törvény alapján szigorúan üldözöm, épen így a hamisítványok árusítóit is. — Egyetlen beszerzési forrás: Thierry A. Örangyal-gyógyszertára Pregrada-ban Rohitsch-Sauerbrunn mellett. — Központi raktár Bp-estben Török J. gyógyszerésznél és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerészeknél, Váci-körut 17. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

III. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Zoltány Irén*.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Váczy János*.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Angyal Dávid*.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Endrédi Sándor*.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulai Pál*.

I. SOROZAT TARTALMA:	II. SOROZAT TARTALMA:
Arany János munkái I. sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.	Arany János munkái II. sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky G. színművei. sajtó alá rendezte Vadnay Károly.	Kossuth Lajos munkái. sajtó alá rendezte Kossuth F.
Garai János munkái. sajtó alá rendezte Ferenczi Zolt.	Reviczky Gyula öszz. k. sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Tompai M. munkái I. sajtó alá rendezte Lévy József.	Szigligeti Ede színm. I. sajtó alá rendezte Bayer József.
Vörösmarty munkái I. sajtó alá rendezte Gyulai Pál.	Vörösmarty munkái II. sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

LÉGSZESZ PIRSZÉN

(Gázkoksz)

Sikerült egy nagyobb légszeszgyárral a **Koksz** elárúsítására szerződéses viszonyba lépni, és légszesz kokszot oly kedvező árk mellett árúsitok el, úgy kicsinyben mint nagyban, hogy annak olcsósága által bárki is meglepődve leszen.

A koksz jóminőségéért, az árunak általán való vissza vétele mellett, válaalom a felelőseget.

Buk Adolf.

tüzifa és szén kereskedő
Szarvason, piacztér.

Egy jó házból való 13-14 éves FIU

Paulovits János

vas és fűszer üzletében
SZEGLHALMON

Tanulónak

felvétetik. Megkivántatik 2-3

gymnasiumi év s erős, egész-

séges testalkat. A fiu teljes

ellátásban részesül. Ajánlatok

a céghez intézendők.

Üzlet eladás.

Jó forgalmu, intelligens és nagyszámú vevő-
közönséggel bíró

női divatáru üzletemet

(mely Szarvason, a Belicey-uton van) **eladni**
szándékozom.

Szöbéli vagy írásbeli ajánlatok alulírott
tulajdonoshoz intézendők, ki készséggel nyújtok
felvilágosítást.

Tisztelettel
Medvegy Judit.

Házeladás.

SIMON JÁNOSNAK. Szarvason, a Deák Ferenc-
utczában levő 185. számú (volt Gabányi-féle)

h á z a

örökáron eladó vagy bérbe kiadó.

Értekezni lehet Simon János tulajdonosnál.

A világon legjobbnak elismert varrógépek!

Singer Varrógépek

mintaszerűek a szerkezet és kivitelben.

Singer Varrógépek

nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.

Singer Varrógépek

a legelterjedtebbek a gyári üzletekben.

Singer Varrógépek

utólérhetetlenek szolg. képesség s tartósságban.

Singer Varrógépek

kiválóan alkalmasak a divatos műhimzéshez.

Ingyenes tanfolyamok minden házi varrási mltában, valamint a divatos műhimzésben.

Hímzőselyem raktár nagy színválasztékban. — A családi használatra való egyes varró-

. gépekhez elektromotorok.

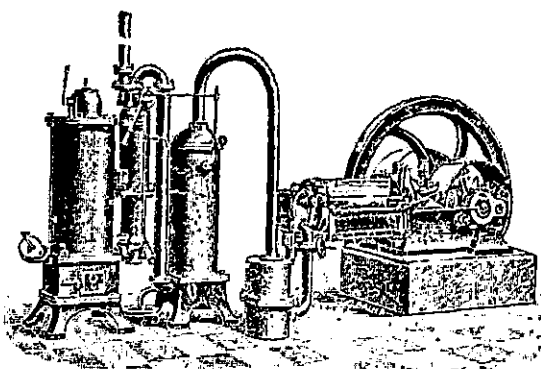
A műhimzés kiállítás és díjtalan tanfolyam megnyitják e hó 29-én
a községi ipariskola rajztermében.

Világkiállítás
Párisban 1900.
„Grand Prix“
Legmagasabb ki-
tüntetés.

Singer Co varrógép
részvénytársaság,
Szolnok, Baross-utca 20. sz.

Kiállítás
Stettinben 1891.
arany érem.

Közel 8000 motor 60000 lóerővel a legteljesebb megelégedésre
szállítva.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

Gellért Ignác és társánál,

Budapest, VI., Teréz-körut 41. Telefon 1291.

Ajánljuk az elismert legjobb, legökéletesebb, legtartósabb gyártásu, leg-
egyszerűbb kezelésű és legolcsóbb üzemű

**drezdai benzin-motorokat és lokomobilokat
és szengázfejlesztés (generatoros) motorokat.**

Malomüzemre, darálásra, takarmánykantrakba, tejgazdaságoknak, favágáshoz,
vizemelésre, csépléshez és minden más munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden verseny-
vizsgálaton és kiállításon a legelső
. díjakkal lettek kitüntetve.

Referenciák: a legelőkelőbb malomtulajdonosok, uradalmak és
gyárvállalatok.

Kedvező fizetési feltételek!!

Legmosszebb-menő jótállás!!

64 kitüntetés és 8 állami érem.

Kiemelt a „Szarvas és Vidéke“ gyorsajtóján.